

INSTITUCIONI I AVOKATIT TË POPULLIT

BULETIN

(Rekomandimet nga Raporti Vjetor 2012)

REKOMANDIMET LIDHUR ME TË DREJTËN PËR JETË

Policia e Kosovës të jetë më efektive në zbulimin e kryesve të veprave penale që cenojnë të drejtën për jetë.

Instituti i Mjekësisë Ligjore, të kryejë pa zvarritje veprimet e parapara ligjore për përfundimin e autopsisë për rastet e vrasjeve në afat të arsyeshëm ligjor.

Prokuroria të zhvillojë hetime të plota, të gjithanshme, efikase dhe pa zvarritje, brenda afatit të paraparë me ligj.

Instituti Gjyqësor i Kosovës, të vazhdojë me mbajtjen e trajnimeve për gjyqtarë dhe prokurorë, në lëmin penale, në veçanti të fushave që kanë të bëjnë me të drejtën për jetë.

KGJK të përshpejtojë emërimin e gjyqtarëve dhe prokurorëve të rinj, në mënyrë që të evitohen zvarritjet e procedurave, për shkak të numrit të vogël të tyre.

MPB të zbatojë rekomandimet e Avokatit të Popullit në lidhje me përdorimin e mjeteve piroteknike.

REKOMANDIME LIDHUR ME TË DREJTAT E TË AKUZUARIT

Të shqiptohen masa tjera alternative, e jo vetëm paraburgimi, si mjet për sigurimin e të akuzuarit.

Këshilli Gjyqësor dhe Prokurorial të ushtrojnë mbikëqyrje më të madhe në punën e gjyqtarëve dhe prokurorëve, si dhe të ndërmarrin masa disiplinore ndaj gjyqtarëve dhe prokurorëve në raste të zvarritjeve të pa arsyetueshme dhe kundërligjore në rastet e paraburgimeve.

Oda e Avokatëve të Kosovës, gjithashtu, të ushtrojë mbikëqyrje më të shtuar ndaj avokatëve dhe të shqiptoj masa ndaj atyre që shkelin Ligjin për Avokatinë dhe Kodin e Etikës profesionale të Avokatit.

REKOMANDIME LIDHUR ME LIRINË E LËVIZJES

Qeveria e Kosovës, përkatësisht Ministria e Punëve të Brendshme, të ndërmerr të gjitha masat e nevojshme, në mënyrë që në afat sa më të shkurtër të zgjidhë të gjitha kërkesat e paraqitura për riregjistrimin e automjeteve dhe lëshimin e shenjave të përhershme regjistruese.

Qeveria e Kosovës të ndërmerr të gjitha masat përkatëse rreth çështjes së sigurimit të automjeteve dhe heqjes së pengesave administrative , për qarkullimin sa më efikas të mallrave e shërbimeve dhe lëvizjes së lirë të njerëzve.

Qeveria e Kosovës, përkatësisht ministria e Infrastrukturës, të ndërmerr masat e domosdoshme që të vazhdohet zhvillimi i papenguar i transportit humanitar.

REKOMANDIME LIDHUR ME TË DREJTËN E MARTESËS DHE TË FAMILJES

Këshilli Gjyqësor i Kosovës të vazhdojë me emërimin e gjyqtarëve të rinj, në mënyrë që të rritet efektiviteti në gjykata dhe të shmangen zvarritjet e ndryshme.

Instituti Gjyqësor i Kosovës të organizojë edhe më tutje trajnime për gjyqtarë që gjykojnë çështje familjare.

Gjykatat të jenë të paanshme në marrjen e vendimeve, sidomos në aspektin e diskriminimit gjinor, në rastet përcaktimit të kujdestarisë prindërore për fëmijët.

QPS-ët të kryejnë detyrat e tyre profesionale dhe t'u përgjigjen gjykatave lidhur me vlerësimet e rasteve në cilësinë e ekspertëve

REKOMANDIME LIDHUR ME TË DREJTËN E QASJES NË DOKUMENTE PUBLIKE

Për Qeverinë e Republikës së Kosovës, respektivisht për Ministrinë e Administratës Publike (MAP) të ndërmarrë veprime konkrete, për rritjen e transparencës së organeve të administratës publike, e cila duhet të jetë e hapur ndaj publikut, duke i bërë të ditura të drejtat, detyrimet dhe shërbimet e institucioneve publike ndaj tij, mënyrën se si merren ato, si dhe çka është e nevojshme për zgjidhjen e problemeve që ata kanë, në përputhje me ligjin.

Për Qeverinë e Republikës së Kosovës, të ndërmarrë veprime konkrete, për sensibilizimit të opinionit publik për të realizuar të drejtën e qasjes në dokumente publike, si dhe ngritjen e vetëdijes së institucioneve dhe autoriteteve publike për obligimet që kanë për të respektuar këtë të drejtë.

Për Qeverinë e Republikës së Kosovës, të ndërmarrë veprime konkrete për klasifikimin e dokumenteve dhe hartimin e listave të dokumenteve sipas klasifikimit nëpër secilin institucion publik, si një domosdoshmëri për të shmangur arbitraritetin në qasjen apo refuzimin e dokumenteve zyrtare;

Për çdo institucion publik në Republikën e Kosovës, caktimi i personave përgjegjës për pranimin e kërkesave për qasje në dokumente publike edhe në ato institucione ku kjo nuk është bërë.

Për Kuvendin dhe për Qeverinë e Republikës së Kosovës, të ndërmarrë veprime konkrete që, harmonizimin e LQDP me ligjet tjera, sidomos me Ligjin për Klasifikimin e Informacioneve dhe Verifikimin e Sigurisë si dhe Ligjin për Mbrojtjen e të Dhënave Personale për të mundësuar zbatimin në praktikë dhe shmangien e problemeve me të cilat ballafaqohen organet e administratës publike.

Për Kuvendin e Republikës së Kosovës, për krijimin e një mekanizmi ekzekutues, i cili do të garantonte zbatimin efikas të LQDP-së. Zbatimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit për qasje në dokumentet publike.

Zbatimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit për qasje në dokumentet publike, nga të gjitha organet në institucionet publike.

REKOMANDIME LIDHUR ME LIRINË E TUBIMIT

Të bëhet hetim gjyqësor i sjelljes së pjesëtarëve të policisë, të cilët kanë përdorur forcë ndaj protestuesve dhe qytetarëve të rastit, në protestën e datës 14 janar 2012 në Podujevë dhe në pikën kufitare Dheu i Bardhë.

Të identifikohen dhe të nxirren para drejtësisë të gjithë ata individë nga forcat e policisë, që kanë përdorur forcë dhe/ose urdhëruar përdorimin e forcës policore ndaj protestuesve më 14 janar 2012.

Të identifikohen dhe të nxirren para drejtësisë të gjithë personat që kanë përdorur forcë gjatë protestës kundër Policisë së Kosovës.

Të rishqyrtohet roli dhe misioni i Inspektoratit Policor të Kosovës, të hetohen nga një institucion i pavarur dhe të ballafaqohen me përgjegjësinë ligjore, zyrtarët e këtij inspektorati që kanë shkelur kodin e etikës dhe rregulloren e veprimit të Inspektoratit Policor të Kosovës, më 14 janar 2012.

Të ndërmerren masat disiplinore dhe ligjore ndaj pjesëtarit të Njesisë Speciale të policisë, që ka penguar punën e Institucionit të Avokatit të Popullit (IAP) dhe ka kërcënuar përfaqësuesin e IAP-së.

Që për Njësine Speciale të policisë së Kosovës të organizohen trajnime të veçanta, në lidhje me menaxhimin e situatave gjatë ballafaqimit me turmat e mëdha të njerëzve në organizimet e ndryshme publike, të organizuara sipas udhëzimeve të Komisionit të Venedikut për protestat, me theks të veçantë për respektimin e të drejtave dhe lirive të njeriut.

Nga Ministria e Punëve të Brendshme kërkohet që pjesëtarët e policisë së Republikës së Kosovës, pa marrë parasysh formën, mënyrën dhe situatën e angazhimit dhe njësitë në të cilat operojnë, të pajisen me numër identifikues.

Policia e Kosovës, si institucion kushtetues për mbrojtjen e rendit dhe sigurisë publike, e shëndetit publik, e sigurisë nacionale, e të drejtave dhe lirive të njeriut, duhet medoemos të kërkojë kontaktin me organizatorët e tubimeve publike për planifikim paraprak të tyre, kur kjo është e nevojshme, për shkak të vendit, kohës dhe numrit të pjesëmarrësve dhe nëse ato nuk janë të ndaluara shprehimisht, me vendim të veçantë.

REKOMANDIME LIDHUR ME TË DREJTËN PËR ZGJEDHJE DHE PJESEMARRJE

Këshillit Gjyqësor të Kosovës, përkatësisht të gjitha gjykatave kompetente në Kosovë, Avokati i Popullit u rekomandon që drejt të matin dënimet që do të jenë në përputhje me veprën e kryer penale, kështu që si të tilla do të pengonin shkelësit e ardhshëm potencial të ligjeve zgjedhore.

Kuvendit të Republikës së Kosovës i rekomandohet që që sa më parë, gjithsesi para zgjedhjeve të ardhshme të përgjithshme në nivel lokal dhe nacional, të bëjë revidimin e ligjeve zgjedhore, me dispozita më të qarta dhe më precize, me të cilën do të lehtësohej zbatimi dhe interpretimi i ligjeve zgjedhore.

Komisionit Qendror të Zgjedhjeve i rekomandohet që sa më parë të zgjidhë problemet me azhurimin e regjistrave votues, e para së gjithash, shlyerja e personave të vdekur, si dhe azhurimin e adresave të votuesve, vendvotimeve dhe të ngjashme, e po ashtu edhe mënjanimi i problemeve dhe gabimeve me rastin e dërgimit të formularëve Qendrës për numërim dhe rezultate (QNR).

Komisionit Qendror të Zgjedhjeve i rekomandohet që të ndërmerr të gjitha masat e nevojshme për azhurnimin e uebfaqes së KQZ-së me raporte dhe informata për aktivitetet e KQZ-së dhe institucioneve tjera përgjegjëse për zgjedhje, në veçanti në gjuhën serbe dhe në gjuhët e komuniteteve tjera joshumicë.

REKOMANDIME LIDHUR ME TË DREJTËN E PRIVATËSISË

Policia e Kosovës dhe inspeksionet komunale të veprojnë në mënyrë të vendosur bazuar në ligj për mbrojtjen e të drejtës së privatësisë në të gjitha format e shprehura të saj.

Kuvendi dhe Qeveria e Republikës së Kosovës, ta procedojnë për miratim Ligjin për Përgjim të Telekomunikimeve në Republikën e Kosovës, i cili duhet të jetë në përputhshmëri të plotë me kriteret dhe normat e përcaktuara nga instrumentet ndërkombëtare të zbatueshme në Republikën e Kosovës.

REKOMANDIME LIDHUR ME TË DREJTËN E PRONËS

Qeveria e Republikës së Kosovës krijon një infrastrukturë ligjore funksionale për rregullimin e çështjeve pronësore, e cila është lehtë e zbatueshme.

Qeveria e Republikës së Kosovës si dhe komunat e Kosovës, të mundësojnë dhe sigurojnë gëzimin e të drejtave pronësore, në mënyrë të plotë, të papenguar dhe pa diskriminim.

Komunat e Kosovës të sigurojnë për banorët e tyre shfrytëzimin e lirë, të sigurt dhe të papengueshëm të pronave të tyre private, në pajtim me ligjin.

Të gjitha komunat e Kosovës së bashku dhe në koordinim me Policinë e Kosovës, sidomos në qendrat urbane të Kosovës, të sigurojnë për banorët e tyre qasjen dhe shfrytëzimin e lirë, të sigurt dhe të papengueshëm të pronave publike për secilin qytetar.

Komuna e Prishtinës të bashkëpunoj me Institucionin e Avokatit të Popullit si dhe të marrë masa të parapara me ligj ndaj të gjithë zyrtarëve që nuk bashkëpunojnë me Avokatin e Popullit.

Agjencia Kosovare e Pronës të përmbushë misionin e vet ligjor, duke krijuar një skemë funksionale për kompensimin e arsyeshëm për bartësit e të drejtës pronësore, pa diskriminim në të gjithë territorin e Republikës së Kosovës, përfshirë edhe pjesën veriore të Mitrovicës.

REKOMANDIME LIDHUR ME TË DREJTËN E ARSIMIT

Të sigurohet qasje gjithëpërfshirëse dhe e barabartë për të gjithë fëmijët në arsimin parashkollor deri në moshën 6 vjeçare.

Të plotësohet infrastruktura shkollore dhe të përmirësohet mirëmbajtja e objekteve, me theks të veçantë në kushtet higjienike dhe sanitare.

Pasi që edhe përkundër rekomandimeve të mëhershme nga Avokati i Popullit rastet e dhunës vazhdojnë të ndodhin në institucionet shkollore, Avokati i Popullit kërkon nga MASHT-i dhe DKA-të, të marrin masa të menjëhershme për parandalimin e kësaj dukurie. Në këtë kuptim, angazhimi ndërinstitucional dhe vazhdimi i memorandumit të mirëkuptimit ndërmjet MASHT-it, MPB, MD, MPMS dhe KGJK, si dhe zbatimi i tij me përpikëri për parandalimin e dhunë në institucionet shkollore, është domosdoshmëri e pashmangshme.

Avokati i Popullit kërkon nga Qeveria e Republikës së Kosovës, sidomos nga MASHT-i, që të vazhdojë edhe më tutje implementimin e të gjitha strategjive dhe memorandumëve të miratuara deri më tani.

REKOMANDIME LIDHUR ME TË DREJTËN E PUNËS DHE USHTRIMIT TË PROFESIONIT

Kuvendi dhe Qeveria e Republikës së Kosovës të luajnë rol aktiv në zbatimin e vendimeve të Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës të Kosovës (KPMK), duke kërkuar përgjegjësi konkrete nga institucionet dhe personat përgjegjës për mosrespektimin e tyre, në pajtim me ligjin në fuqi .

Qeveria të përpilojë aktet nënligjore të parashikuara nga ligjet përkatëse në këtë fushë dhe të rris buxhetin për zbatimin me përpikëri të Ligjit të punës në sektorin publik dhe privat.

Qeveria të sigurojë që dispozitat në Kontratën Kolektive të zbatohen në mënyrë të plotë.

Të shtohet numri i inspektorëve në Inspektoratin i Punës.

REKOMANDIME PAS HETIMIT TË ANKESAVE NDAJ GJYQËSORIT

Kuvendit dhe Qeverinë e Republikës së Kosovës i rekomandohet që të respektohet barazia e pushteteve sipas germës së Kushtetutës dhe Gjyqësorit t'i ndahen mjete buxhetore sipas kërkesës së paraqitur dhe nevojave të tij, për një funksionim të pavarur.

Kuvendit të Republikës së Kosovës, Qeverisë dhe Këshillit Gjyqësor të Kosovës Avokati i Popullit i rekomandon shtrirjen e pushtetit gjyqësor në tërë territorin e vendit, përfshirë pjesën veriore të Mitrovicës dhe komunat Leposaviq, Zubin Potok dhe Zveçan.

Këshillit Gjyqësor të Kosovës dhe Ministrisë së Drejtësisë Avokati i Popullit ju rekomandon të iniciojnë përpilimin e një instrumenti ligjor që do të përbënte një mjet efektiv në kuptim të nenit 13 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, që siguron lehtësim në formë të parandalimit apo kompensimit lidhur me ankesat për parashkrimin e lëndëve gjyqësore dhe për zvarritje të tepruar të procedurës gjyqësore.

Këshillit Gjyqësor të Kosovës i rekomandohet që reforma e strukturimit të gjykatave, sipas Ligjit për Gjykatat, nr. 03/L-199, që ka filluar të zbatohet nga janari 2013, të jetë funksionale dhe të mos sjellë zvarritje të reja në vendosjen e lëndëve.

Këshillit Gjyqësor të Kosovës i rekomandohet ngritja e efikasiteti për zbatimin e Strategjisë Shtetërore “Reduktimi i lëndëve të vjetra” për zvogëlimin e numrit të rasteve të papërfunduara gjyqësore.

Këshillit Gjyqësor të Kosovës i rekomandohet që për garantimin e sigurisë së gjyqtarëve, veçanërisht të atyre në departamentet e krimeve të rënda, të ndërmerr veprimet e nevojshme dhe të domosdoshme ligjore për aplikimin e masave adekuate të sigurisë në objekte gjyqësore dhe jashtë tyre.

REKOMANDIME PAS HETIMIT TË ANKESAVË NDAJ GJYQËSORIT

Këshillit Gjyqësor të Kosovës dhe Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës i rekomandohet që të ndërpresin praktikat refuzuese dhe të kërkojnë ngritjen dhe fuqizimin e shërbimeve të përkthimeve brenda Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës, në mënyrë që qytetarët të mos kushtëzohen që t'i drejtohen asaj edhe në gjuhën angleze.

Këshillit Gjyqësor të Kosovës dhe Këshillit Prokurorial të Kosovës i rekomandohet që masat për heqjen e lirisë - paraburgimit, privimit të lirisë së të pandehurit për sigurimin e pranisë së të pandehurit gjatë procedurës penale, të shqiptohen vetëm në raste të domosdoshme dhe arsyeshme ligjore, dhe në vend të tyre të përdoren masat tjera alternative sipas nenit 173 të Kodit të Procedurës Penale Nr. 04/L-123.

Zyrës së Prokurorit Disiplinor i rekomandohet që të hetojnë të gjitha rastet e ankesave të qytetarëve që kanë të bëjnë me parashkrimin e lëndëve të tyre dhe, në rastet e keqpërdorimit të detyrës, të propozon dhe ndërmarrë masat ligjore të parapara me ligj ndaj gjykatësve dhe prokurorëve për shkeljet eventuale të dëshmuara.

Gjykatat rekomandohen për përmbarimin dhe zbatimin e vendimeve të plotfuqishme gjyqësore në afatin e paraparë me ligj.

Prokuroritë rekomandohen që në të gjitha rastet penale kur kallëzimet penale hidhen poshtë nga prokuroritë dhe nuk ngritet aktakuza, të njoftohen palët e dëmtuara për mundësinë e ngritjes së padive private.

Oda e Avokatëve të Kosovës rekomandohet të sigurojë kualitet më të madh të ndihmës ligjore, në raste të përfaqësimit sipas detyrës zyrtare (ex officio) dhe, të rregullojë qartë dhe pa mëdyshje sigurimin e klientëve të avokatit, në raste të dëmtimit, lidhur me kryerjen e detyrës së avokatit.

REKOMANDIME LIDHUR ME PËRDORIMIN E GJUHËVË

Qeveria e Kosovës, në nivel qendror dhe lokal, të siguroj forcimin e kapaciteteve të institucioneve publike, në mënyrë që në tërësi dhe në mënyrë kualitative të zbatohet Ligji për përdorimin e gjuhëve.

Qeveria e Kosovës të ndërmerr masa konkrete dhe të mundësoj që Zyra e komisionerit për gjuhë, në kuadër të mandatit të dhënë, sa më parë të bëhet operative, si dhe të ndërmerr masa me qëllim të rritjes së vetëdijes për funksionet dhe rolin e Komisionit për gjuhët.

Qeveria e Kosovës, së bashku me Mministrinë për Arsim, Shkencë dhe Teknologji, të ndërmerr masa me qëllim të sigurimit të mësimin në cilëndo gjuhë të zgjedhur zyrtare me orë të detyrueshme nga gjuha tjetër, për nxitjen e përafrimit gjuhësor.

Qeveria e Kosovës të siguroj trajnim të rregullt për zyrtarë publik, për t'u siguruar mësimi i të dy gjuhëve zyrtare , për tu tejkaluar barrierat gjuhësore.

REKOMANDIME LIDHUR ME GJYKATËN KUSHTETUESE

Qeverinë e Republikës së Kosovës dhe Agjencinë Kosovare të Privatizimit për zbatimin e menjëhershëm të Aktgjykimit Nr. KI 08/09 të Gjykatës Kushtetuese, datë 17 dhjetor 2010, në të mirë të ish - punëtorëve të Fabrikës së çelikut "IMK" Ferizaj.

Gjykatën Kushtetuese për krijimin e mekanizmave ligjor dhe institucional efektivë dhe të përshtatshëm për përmbarimin dhe zbatimin e vendimeve të saj në afatin ligjor.

Kontakti me Institucionin e Avokatit të Popullit

e-mail adresa:

info@ombudspersonkosovo.org

Thirrjet falas për palët: 0800 15555

Adresa e Zyrës Qendrore:

Institucioni i Avokatit të Popullit

Lagja Bregu i Diellit, Rr. “Enver Maloku”, nr. 28
10000 Prishtinë, KOSOVE

Puna me palë: e hënë – e premte, nga ora 08:30- 15:30

Tel: +381 (0) 38 223 782, +381 (0) 38 223 783,

+381 (0) 38 223 784, +381 (0) 38 223 789

Fax: +381 (0) 38 223 790

Zyra në Prizren

Adresa: Rr. “Remzi Ademi”, pn Tel:

+381 (0) 29 222 138

Puna me palë: 08:00 -16:00

Zyra në Pejë

Adresa: Rruga “Mbretëresha Teutë”

Nr.59, Kati III, Nr. 3,

Ndërtesa e Komunës

Tel: +381 (0) 39 432 931

Puna me palë: 08:00 -16:00

Zyra në Gjilan

Adresa: Rruga “Adem Jashari”

Ndërtesa e Komunës II

Tel: +381 (0) 280 320 843

Puna me palë: 08:00 -16:00

Zyra në Mitrovicë

Adresa: Sheshi “Agim Hajrizi”, pn,

Ndërtesa e Administ. Rajonale Tatimore

Tel: +381 (0)28 530 138

Puna me palë: 08:00 -16:00

Nën-zyra,Mitrovicë

Adresa: Rr. “Sami Frashëri” pn.

Lagja e Boshnjakëve,

Ndërtesa e ZAK në veri të Mitrovicës,

Tel: + 377 (0)45 455 319

+381 64- 956-00-50

Puna me palë: 08:00 -16:00

Zyra në Graçanicë

Telefoni : +381 (0) 38 65 118

Tel. mobil: + 377 (0) 44 367 719

+ 381 (0) 64 37 11 137

Puna me palë: 08:00 -16:00

Zyra në Ferizaj

Adresa: Ndërtesa e Komunës

Kati përdhësë

Tel.: +381 (0) 290 326 032

Puna me palë: 08:00 -16:00

Zyra në Gjakovë

Adresa: Rruga e UÇK-së, pn.

(përballë KRU “Radoniqi”)

Tel.: + 381 (0) 390 327 698

Puna me palë: 08:00 -16:00